

indoktalanul elmulasztja, vagy a vizsgákon egy vagy több tárgyból ki nem elégitő osztályzatot nyer, avagy az egy féléven át hallgatott kötelező tantárgyakból nyert jeles és jó osztályzatai együttvéve az összes osztályzatok 60⁰/_o-át el nem érik, vagy végül, ha erkölcsi magaviselete bármi tekintetben kifogás alá esik.

Budapest, 1900. június hó.

A titkári hivatal.

IRODALMI SZEMLE.

A vámpolitika és Alsó-Ausztria erdőgazdasága. A vám- és kereskedelmi szerződések megújításának ideje közeledvén, nemcsak a magyar kormány fordult az érdekelt szakegyesületekhez avval a felszólítással, hogy az eddigi vámpolitika eredményeiről és a jövőben követendő irányelvekről mondjanak véleményt, hanem hasonlóan cselekedett az osztrák kormány is. Az Oe. U. Centralblatt für Walderzeugnisse nyomán alábbiakban ismertjük azt a véleményt, a melyet az alsó-ausztriai erdészeti egyesület terjesztett az osztrák kormány elé. Az egyesület a következő tényeket állapította meg:

1. Alsó-Ausztria erdőgazdasági termelése a belföldi fogyasztást messze túlszárnyalja, reá van tehát utalva a kereskedelemre és a fakivitelre.

2. Alsó-Ausztria fakivitele eltekintve a belföldi fogyasztástól és a Magyarország felé szállított áruktól, majdnem kizárólag Németország felé irányul. Ez a kivitel daczára a favámoknak a legutóbbi 10 évben tetemesen emelkedett és teljesen jogosult az a feltevés, hogy Németország hatalmas iparának további fejlődése és az egész világra terjedő kereskedelme mellett ezentul még több idegen fát fog bevinni és pedig különösen Ausztria-Magyarországból. Ugyanabból az okból feltehető, hogy Németország hajlandó lesz a favámokat monarchiánkkal szemben megszüntetni.

Az ausztriai erdőgazdaságot a favámok megszüntetése nagy mértékben fellendítené, főleg pedig lehetővé tétetné, a kisebb értékű faválasztékoknak (vékony épületfa, cellulosefa, bányafa stb.) előnyösebb értékesítése, feltéve, hogy a belföldi fakereskedők és faiparosok, a kik ezen rendszabály ellen fel fognak szólalni, nem

részesülnek ismét a fatermelők rovására messzemenő kedvezményekben a vasuti tarifák terén.

4. Az osztrák államvasutak részéről a belföldi fakereskedőknek nyújtott tarifa-kedvezmények, valamint a kiviteli szállítási díjak felemelése az ausztriai erdőgazdaságot súlyosan megkárosította.

Egyes erdészeti termelési ágazatok imént említett kedvezőtlen helyzete és az a gazdasági harc, mely a fakereskedők és egyrésről a faiparosok, másrésről a fatermelők között folyik, csakis a vasuti tarifa-politika következménye, mely a Németország felé való kivitel megnehezítése által mindig az iparosok védelmére törekedett.

5. A tűzifaüzlet, mely valamennyi erdőgazdasági üzem közül a lekedvezőtlenebb helyzetben van, csak az által lendíthető fel, ha valamennyi termelő állandó díjtétel mérséklésben részesíttetik a Bécs felé irányuló szállításnál. A tűzifa Bécsre való szállításának ily értelmű megkönnyítése egyuttal Bécsnek is érdeke. mivel ez által a tüzelőanyagok általános megdrágulásának, különösen esetleges kőszénhiány esetén, eleje vétetnék,

Ennek a tényállásnak alapján ez egyesület a következő kívánságainak ad kifejezést.

1. A gömbölyü fára kivetett (német) vámok megszüntetése. Ha Németország nem volna hajlandó beviteli vámtételeit a gömbölyü fa valamennyi nemére nézve megszüntetni, legalább a cellulose- és bányafa számára kellene a vámmentes bevített Németországba kieszközölni. Nehogy ebben az esetben a vámmentes bevitel oly fára is kiterjesztessék, a mely fűrészárura feldolgozható és az ausztriai fűrészipar kárára a külföldön tényleg fel is vágatnék, a vámmentességet ahhoz a feltételhez kellene kötni, hogy beigazoltassék, miszerint a kivitt fa tényleg valamely papir- vagy cellulose-gyárban, illetve bányában fog alkalmaztatni. Ezenfelül a vámmentességet oly gömbölyü fákra lehetne szorítani, a melyek a 1—6 m. hossz mellett vastagabb végükön 30 cm.-nél vékonyabbak.

2. A fűrészárura nézve fennálló német beviteli vám leszállítása Ausztriával szemben.

Ez a vám, a melylyel a német birodalom fűrésziparát védi

a külföldi verseny ellen, leszállítja az ausztriai fűrészáru árát s ezzel közvetve a felmetszésre szánt gömbölyű fa árát is. Az eddigi vámtételnek 50%-kal való leszállítása az ausztriai erdőgazdaságra, tekintettel annak nagy kiviteli képességére, nagyon előnyös volna.

3. A külföldi cserzőanyagok és gyantaneműek megvámolása. Ez a cserzőhéjtermelésnek fellendítését célozza.

4. A szállítási díjtételek leszállítása ugy a belföldi forgalomban, mint a kivitelnél. Erre nézve az a kívánság, hogy a kemény és puha tűzifa díjtétele legalább is a magyar államvasutak díjtételével tétessék egyenlővé, hogy továbbá a cellulose- és bányafa a tűzifával egy díjtétel alá vonassék. Különös tűzifa kedvezmények, refaktiák, visszatérítések egyes nagykereskedőknek és belföldi iparosoknak ne engedélyeztessenek, mivel a tapasztalat bizonyítja, hogy ez által a fakivitel szenved és az erdőgazdaság érzékenyen károsodik. Végül kívánatosnak jelzi az alsó-ausztriai erdészeti egyesület, hogy az osztr. államvasutak a fának szállítási díjtételeit felölölő könnyen megérthető átnézetes tarifát adjanak ki (hasonlóan a szász kir. államvasutakhoz). A most érvényben levő tarifa ugyanis oly bonyolult, hogy még a szakavatott fakeskedő sem tudhatta meg a különböző áruk díjtételeit a kellő biztossággal, ami az üzletkötésnél a mérleglést igen megnehezíti.

A színes fény hatása a növényekre. A „Természettudományi Közlöny“ május havi füzetében a fenti czim alatt egy igen érdekes közlemény jelent meg, melyből nem lesz érdektelen az alábbiakat közölni.

Flammarion Kamille csillagvizsgáló kertjében a színes fénynek a növények fejlődésére gyakorolt hatásának megfigyelése végett négy kis üvegházat szerelt fel akként, hogy egybe szintelen ablak üveget, a többibe spektroszkopi uton kipróbált kék, zöld és vörös színű üvegtáblát tett. Kísérleti tárgynak fiatal Mimosa pudicát használt. A növények 27 mm. magasságuak voltak s minden tekintetben egyformák. Ezek a 4 kis üvegházban egyenlő módon ápoltattak, mégis 3 hó múlva igen szembetűnő eltérések mutatkoztak közöttük; és pedig a kék üveggel ellátott házaeskában elhelyezettek, bár nem pusztultak el, semmit sem növekedtek s leveleik a jellegző érzékenységet elvesztették. A fehér üveg alatt mintegy 100 mm. magasságot értek el. A zöld üveg alatt 150 mm. magas-

ságuak lettek, de természetes zöld színöket elvesztve, halvány sárgák lettek. A vörös üveg alatt, a mellett, hogy színök, külsejük teljesen normalis maradt, 423 mm. magasságot értek el s virágozni is kezdettek. A levelek rendkívül érzékenyek voltak. Kísérlet tétett más növényekkel is, az eredmény azonos volt.

Flammarion Kamille kísérleti állomásának vezetője, Mathieu kísérletet tett a virágok színének és illatának fejlődésére is s azon meggyőződésre jutott, hogy a színre nézve legkedvezőbb hatásu a fehér fény. Az tapasztalta, hogy az orgona (szelence, *Syringa vulgaris*) ibolya színü virágai sötét vagy szines üveg alatt elvesztették színöket. Némely vörös virág vörös üveg alatt zöld színben fejlődött ki.

A vörös levelü *Coleus*-fajok vörös világítás alatt elhalványodtak s kék fényben sárgák lettek. Az illatra nézve legjobb hatásu-nak a vörös fény bizonyult.

Végül a lemetszett virágok a fehér és vörös fényben gyorsan elhervadtak, a kék fényben ellenben sokáig üdék maradtak.

Küzdy Árpád.

Madárvédelem.

Az Országos Állatvédő Egyesület 1900. évi febr. hó 25-én tartott közgyűlésén előadta

Herman Ottó.)*

Az ember kebelében lakozó legtisztább, legnemesebb és éppen azért valóban szent érzelem, a könyörületesség nevében emelem föl szavamat e nemes egyesület közgyűlésének kegyes színe előtt, hogy külön is felhívjam a madarak védelmére; védelmére azoknak a kedves teremtéseknek, a melyeket a népszellem szeretete az „égi“ jelzővel ruházott föl.

*) Az „Erdészeti Lapok“ eddig is tért nyitottak az ornithológiának s így Herman Ottó ezen tudománnyal szorosán kapcsolatos kitünő felolvasásának is szivesen helyt adunk. Tesszük ezt annál szivesebben, mert magunk is fájdalomosan érezzük ez erdő-mező apró szárnyas lakóinak megfogyását s mert kitünő tudósunk a madárvédelmet a fásítással hozza kapcsolatba, a melynek népszerűvé tételére alábbi javaslata nagyban hozzájárulhatna.